

Vlaanderen
is materiaalbewust

**CODE VAN GOEDE PRAKTIJK VOOR DE
KEURING VAN KWALITEITSBORGINGS-
SYSTEMEN VAN INZAMELAARS,
AFVALSTOFFENHANDELAARS OF
-MAKELAARS CONFORM ART. 6.1.1.5 VAN
HET VLAREMA EN HET BESLUIT DIERLIJKE
BIJPRODUCTEN**

**SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER**

OVAM

WWW.OVAM.BE

**Code van goede praktijk voor de keuring van
kwaliteitsborgingssystemen van inzamelaars,
afvalstoffenhandelaars of –makelaars conform art. 6.1.1.5
van het VLAREMA en het besluit dierlijke bijproducten**

INHOUD

1	Context en doel van dit document	5
2	Voorwerp van de keuringen.....	9
3	Inhoud van de keuringen	11
3.1	Een werkmethode die aangeeft op welke wijze getoetst wordt of de geaccepteerde afvalstoffen stroken met de eigen registratie als inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of -makelaar	12
3.2	Richtlijnen die aangeven hoe de aard, samenstelling en verpakking van de geaccepteerde afvalstoffen worden beoordeeld en bijgestuurd indien nodig	13
3.3	Een werkmethode die aangeeft op welke wijze verzekerd wordt dat de afvalstoffenproducenten de nodige inlichtingen krijgen over de afvalstoffen die zij verplicht gescheiden moeten aanbieden	14
3.4	Een werkmethode die weergeeft hoe een geschikte vervoerder gecontacteerd wordt naargelang de aard van de afvalstoffen en de wijze van aanbieding van de afvalstoffen	14
3.5	Een werkmethode die aangeeft op welke wijze de traceerbaarheid van de afvalstoffen van bij de afvalstoffenproducent over het vervoer tot bij de vergunde verwerker wordt verzekerd, met daarin onder meer richtlijnen voor het invullen van een identificatieformulier, richtlijnen voor de verspreiding van het identificatieformulier, een beschrijving van de manier waarop de administratieve medewerkers worden opgeleid en waarop ingeschakelde vervoerders worden geïnstrueerd om de formulieren correct in te vullen	15
3.6	Een werkmethode die aangeeft op welke manier het afvalstoffenregister wordt bijgehouden, welke data dat register bevat en waar dat register ter inzage ligt	17
3.7	Een werkmethode die aangeeft op welke wijze wordt nagegaan dat de gekozen bestemming vergund, geregistreerd of erkend is voor de aanvaarding van de aangeboden afvalstoffen	18
3.8	Een werkmethode die wettelijke bepalingen over de bestemmingsmogelijkheden en de verwerkingshiërarchie van de afvalstoffen omzet in richtlijnen voor de verantwoordelijke werknemers	18
3.9	Voor elk onderdeel van het kwaliteitsborgingssysteem een oplistijng van de verantwoordelijken	19
4	Rapportering	19
5	Contactgegevens.....	21

1 CONTEXT EN DOEL VAN DIT DOCUMENT

Bij elk transport van afvalstoffen dienen alle betrokken partijen de regelgeving van het materialendecreet en het uitvoeringsbesluit VLAREMA strikt toe te passen. In de praktijk wordt vastgesteld dat niet alle betrokkenen voldoende van deze regelgeving op de hoogte zijn of ze verkeerd interpreteren/toepassen. De OVAM neemt dan ook actie naar een voortdurende professionalisering van de sector. Gezien de specifieke risico's verbonden aan gevaarlijke afvalstoffen richt de OVAM zich in deze initiële acties naar wie regelingen treft voor het transporteren van gevaarlijke afvalstoffen (en dierlijke bijproducten, zie verder).

In hoofdstuk V van het VLAREA (pre-2012) was een erkenningsprocedure opgenomen voor overbrengers. Een erkenning werd maar afgeleverd indien de overbrenger voldeed aan een aantal voorwaarden (solvabiliteit, geen milieuveroordelingen tijdens de laatste 5 jaar, deskundigheid, verzekering) en mits een omstandig dossier werd ingediend bij de OVAM.

In het nieuwe VLAREMA werd beslist om het roer om te gooien en de administratieve procedure grondig te vereenvoudigen. Voor inzamelaars, afvalstoffenhandelaars of -makelaars (de vroegere overbrengers) die enkel werken met niet-gevaarlijke afvalstoffen volstaat een loutere registratie. Voor bedrijven die (ook) gevaarlijke afvalstoffen inzamelen of verhandelen geldt eveneens een eenvoudige registratieplicht, maar deze wordt aangevuld met een plicht om een kwaliteitsborgingssysteem in te voeren en dit periodiek te laten keuren. De focus verschuift dus van een administratieve last naar het implementeren van het principe van zelfcontrole en het verder professionaliseren van de sector.

Concreet moeten, volgens art. 6.1.1.4. van het VLAREMA, inzamelaars, afvalstoffenhandelaars of -makelaars beschikken over een kwaliteitsborgingssysteem (KBS), indien ze met gevaarlijke afvalstoffen omgaan.

Artikel 6.1.1.4. bepaalt ook dat de minister (van Leefmilieu) voor andere actoren of categorieën niet-gevaarlijke afvalstoffen een kwaliteitsborgingssysteem kan opleggen. Momenteel is dit reeds het geval voor IHM's die omgaan met dierlijke bijproducten (DBP) categorie 1 en 2. De regelgeving in het besluit van de Vlaamse Regering van 21 juni 2013 betreffende dierlijke bijproducten en afgeleide producten (verder het Besluit DBP genoemd), werd zoveel mogelijk afgestemd met het VLAREMA. Toch zijn er een aantal belangrijke verschillen (zie verder). De specifieke vereisten voor de keuring van deze kwaliteitsborgingssystemen, bepaald door het Ministerieel Besluit van 1 juli 2014 (verder MB KBS DBP genoemd), zijn mee opgenomen in deze code van goede praktijk.

In art. 6.1.1.5. worden negen voorwaarden aangegeven waaraan het KBS minimaal dient te voldoen.

In art. 6.1.1.6. van het VLAREMA wordt aangegeven dat de inzamelaar, afvalstoffen handelaar of makelaar het KBS dient te laten keuren door een onafhankelijke keuringsinstelling. De volgende termijnen zijn daarvoor van toepassing:

- Inzamelaars, afvalstoffenhandelaars of -makelaars voor gevaarlijke afvalstoffen, moeten binnen de 2 jaar na de registratie hun KBS laten keuren. Nadien om de 4 jaar.
- Inzamelaars, afvalstoffenhandelaars of -makelaars voor gevaarlijke afvalstoffen, die reeds een erkenning hadden als overbrenger van gevaarlijke afvalstoffen dienen geen nieuwe registratieprocedure te doorlopen zolang de erkenning niet vervallen is. Hun uiterste keuringsdatum voor de eerste keuring verliep op 1 juni 2015. Gezien de hoeveelheid betrokken IHM's werd wel afgesproken dat ze tegen deze datum een afspraak moesten hebben met een keuringsinstelling moesten hebben gemaakt, maar dat de effectieve keuringsdatum later in 2015 mocht vallen. Na de eerste keuring moeten ook deze IHM's om de 4 jaar opnieuw gekeurd worden.
- Inzamelaars, handelaars en makelaars voor dierlijke bijproducten categorie 1 of 2, die zich voor 17/10/2015 registreren, moeten zich een eerste keer laten keuren voor 17 oktober 2017. Daarna om de 4 jaar. IHM's van dierlijke bijproducten categorie 1 of 2 die zich na 17/10/2015 registreren, moeten zich een eerste keer laten keuren 2 jaar na de start van hun registratie. Daarna ook om de 4 jaar.

In het laatste lid van §2 van art. 6.1.1.6. van het VLAREMA wordt aangegeven dat OVAM een code van goede praktijk opmaakt over de werkwijze die de onafhankelijke keuringsinstellingen moeten volgen bij hun keuringen. Onderhavig document geeft een invulling aan deze code van goede praktijk. Jaarlijks zal de OVAM het systeem van keuringen evalueren na een feedbackronde bij de keuringsinstellingen en de sectorfederaties. Naargelang de nood kan de code van goede praktijk gewijzigd worden. De keuringsinstellingen dienen uiteraard te voldoen aan de meest recente versie van de code, en deze is steeds terug te vinden op de website van de OVAM.

De precieze vereisten waaraan de keuringsinstellingen zelf dienen te voldoen zijn niet opgenomen in deze code van goede praktijk, maar wel in een afzonderlijk ministerieel besluit (ministerieel besluit houdende de vaststelling van specifieke vereisten m.b.t. de keuringsinstellingen voor de keuring van de kwaliteitsborgingssystemen voor de inzamelaars, afvalstoffenhandelaars, -makelaars conform art. 6.1.1.6. van het VLAREMA). De meest recente lijst van goedgekeurde keuringsinstellingen is beschikbaar op de OVAM-website.

Deze keuringsinstellingen mogen keuringen uitvoeren voor zowel KBS gevaarlijke afvalstoffen als dierlijke bijproducten (vanaf publicatie van een nieuwe goedgekeurde versie van deze CGP op de OVAM-website, waar de bepalingen voor DBP mee werden opgenomen).

Er werd in eerste instantie geopteerd voor een relatief eenvoudige procedure via een code van goede praktijk en een ministerieel besluit waarin bestaande accreditaties gevraagd worden en niet via een systeem van specifiek voor deze opdracht geaccrediteerde keuringsinstellingen. Als uit de jaarlijkse evaluaties blijkt dat een niet voldoende hoog niveau van kwaliteit wordt behaald, dan zal er uiteraard nagedacht worden over de invoering van een formeler systeem met specifiek geaccrediteerde keuringsinstellingen.

Wie moet gekeurd worden?

In principe geldt de keuringsplicht voor iedereen die regelingen treft voor transport van gevaarlijke afvalstoffen van derden, of van dierlijke bijproducten categorie 1 en 2. In theorie is dit dus iedereen die geregistreerd is als IHM voor EURAL-codes/categorieën DBP waarvoor het KBS vereist is. De bedrijven en lokale besturen zijn in eerste plaats zelf verantwoordelijk ervoor te zorgen dat hun registratiegegevens overeenstemmen met hun werkelijke activiteiten. De materie is echter niet altijd simpel, het is dan ook belangrijk na te gaan of de registratie wel nodig is om onnodige keuringen (en discussies) te vermijden. Enkele voorbeelden:

- Het gaat voor de OVAM steeds om de afvalstoffen die vertrekken in Vlaanderen en met bestemming binnen België (grensoverschrijdend transport van gevaarlijke afvalstoffen wordt gedekt door EVOA zie verder).
- Producenten van afvalstoffen moeten zich niet registreren als IHM, enkel wie transporten regelt voor afvalstoffen van derden. Zo worden tankcleaners (hieronder valt niet het louter leegmaken van tanks), sloopwerkers, koeltechnici, schoorsteenvegers, gemeenten die zwerfvuil ophalen zoals een koelkast uit een gracht halen, bodemsaneerders ... als producent beschouwd van de afvalstoffen die ontstaan tijdens hun onderhoudswerken/activiteiten.
- Dit is echter niet het geval voor dierlijke bijproducten. Naast enkele uitzonderingen moet élk vervoer van categorie 1- en 2-materiaal gebeuren door een geregistreerd IHM. Deze uitzonderingen zijn:
 - het vervoer van dode gezelschapsdieren door de eigenaar
 - het vervoer van dode gezelschapsdieren door dierenartsen (enkel van de eigenaar naar de praktijk)
 - het vervoer van dode gezelschapsdieren/sluikestort van dierlijk afval door gemeentediensten naar een centrale opslagplaats.
- Gemeenten en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden zijn van rechtswege geregistreerd als IHM, ook voor een aantal gevaarlijke EURAL-codes. Een extra controle of zij wel degelijk regelingen treffen voor transporten van gevaarlijke afvalstoffen van derden is dan ook in eerste plaats nodig. Indien afvalstoffen door derden worden aangebracht naar een containerpark, regelt het lokaal bestuur het transport niet ('inzamelen' op een containerpark=vergunde inrichting is dus niet hetzelfde als 'inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of -makelaar zijn').
- Indien een gemeente beroep doet op een IHM (bedrijf of intergemeentelijk samenwerkingsverband) voor de afvoer van gevaarlijke afvalstoffen van derden, dan is de gemeente zelf voor deze transporten geen IHM.

Enkel indien ze zelf opdracht geeft, transportdocumenten opmaakt, zelf bestemming bepaalt, voor gevaarlijke afvalstoffen van derden (zoals afvoer KGA van het containerpark of KGA-ophaling huis-aan-huis) moet de registratie als IHM behouden blijven. Ook omdat veel gemeenten niet langer zelf hun afvalbeleid regelen, doch dit uitbesteden aan bvb. intercommunales, zijn veel gemeenten momenteel onnodig geregistreerd voor gevaarlijke afvalstoffen. Belangrijk is ook hier vooraf te verifiëren of een keuring werkelijk vereist is, dan wel het verwijderen van de afvalcodes voor gevaarlijke afvalstoffen uit de registratie.

- Reverse logistics: bedrijven die afvalstoffen terugnemen van hun eigen vestigingen met zelfde ondernemingsnummer (vb. verpakkingen van supermarkt) hoeven niet geregistreerd te zijn als IHM. Gaat het om terugname van zelfstandige vestigingen (andere ondernemingsnummer) dan is registratie als IHM wel verplicht.
- De verplichting tot registratie geldt voor iedereen die transporten regelt voor afvalstoffen van derden. Ook een jeugdvereniging die uit eigen beweging een inzameling van afvalstoffen organiseert en een huis-aan-huis ophaling uitvoert (zij dienen zich ook steeds te registreren als vervoerder en hebben een milieuvergunning nodig indien ze afvalstoffen tijdelijk willen opslaan!).
- Het transport van nog te analyseren laboratoriumstalen wordt niet beschouwd als transport van afvalstoffen.
- Grensoverschrijdende transporten van gevaarlijke afvalstoffen, gedekt door een voorafgaande kennisgeving i.k.v. EVOA (Verordening EG/1013/2006), tellen niet als transporten waarvoor bijkomende registratie als IHM op de OVAM-webtool verplicht is. Kennisgevers moeten zich enkel registreren voor de niet-gevaarlijke afvalstoffen (indien van toepassing), of als zij daarnaast ook transporten regelen van gevaarlijke afvalstoffen van Vlaanderen naar een bestemming binnen België. Voor dierlijke bijproducten is er momenteel geen uitzondering voorzien voor registratieplicht als het om grensoverschrijdend transport gaat.
- Bedrijven kunnen ook de keuze gegeven worden of zij nog langer geregistreerd willen blijven voor gevaarlijke afvalstoffen. Bvb. een schroothandelaar die enkele keren per jaar een autowrak afvoert vindt het soms niet de moeite deze registratie met KBS en keuring te houden, vergeleken met wat het opbrengt. Er moet hem, indien hij zijn registratie wenst te schrappen, dan wel duidelijk gesteld worden dat hij niet langer deze wrakken mag aanvaarden!

Eén en ander wordt ook verduidelijkt op <http://www.ovam.be/veelgestelde-vragen-over-het-vervoeren-van-afvalstoffen>.

Indien een geregistreerd IHM contact opneemt kan dus best eerst even nagegaan worden of de registratie wel nodig is. Bij twijfel best de IHM aanraden contact op te nemen met de OVAM.

Buitenlandse IHM's?

De verplichting tot KBS slaat op diegene die transporten regelt voor vervoer van gevaarlijke afvalstoffen van derden die vertrekken in Vlaanderen en bestemming binnen België. De IHM die deze transporten regelt kan dus ook buiten Vlaanderen gevestigd zijn. Anderzijds kan het ook zijn dat de maatschappelijke zetel in het buitenland gelegen is, maar de regelingen voor de transporten toch vanaf een site in Vlaanderen gebeuren. In dat geval moet dus de Vlaamse exploitatiezetel gekeurd worden.

Voor IHM's in het buitenland hebben keuringsinstellingen een aantal mogelijkheden:

- Ofwel wordt een keurder van een buitenlands filiaal toegevoegd aan het dossier van een reeds goedgekeurde keuringsinstelling, door insturen van zijn CV waaruit de noodzakelijke kennis aangaande de betrokken Vlaamse regelgeving blijkt. De keurder treedt dan op in naam van deze goedgekeurde instelling.
- Ofwel doet een buitenlandse keuringsinstelling een aanvraag om goedgekeurd te worden.

Herkeuringen of negatief

Remediëringen binnen de rapportageperiode van 2 maand kunnen zonder melding in de registratietool plaatsvinden. Voor langere periodes vragen wij toch minstens een vermelding in de registratietool om onterecht opstarten van schorsingsprocedures te vermijden.

IHM's met tekortkomingen van die aard dat remediëring door de keuringsinstelling ontoereikend is, krijgen een negatief eindresultaat en worden verder opgevolgd door de OVAM. Praktisch gezien is het handig dat de OVAM een seintje krijgt na opladen van een negatieve keuring.

2 VOORWERP VAN DE KEURINGEN

De keuringen hebben tot doel om het ingevoerde KBS te keuren zoals beschreven in artikels 6.1.1.4. en 6.1.1.5. van het VLAREMA. Artikel 6.1.1.5. stelt dat het KBS minstens volgende onderdelen dient te bevatten:

- Een werkmethode die aangeeft op welke wijze getoetst wordt of de geaccepteerde afvalstoffen stroken met de eigen registratie als afvalstoffenhandelaar of -makelaar;
- Richtlijnen die aangeven hoe de aard, samenstelling en verpakking van de geaccepteerde afvalstoffen worden beoordeeld en bijgestuurd indien nodig;
- Een werkmethode die aangeeft op welke wijze verzekerd wordt dat de afvalstoffenproducenten de nodige inlichtingen krijgen over de afvalstoffen die zij verplicht gescheiden moeten aanbieden;
- Een werkmethode die weergeeft hoe een geschikte vervoerder gecontacteerd wordt naargelang de aard van de afvalstoffen en de wijze van aanbidding van de afvalstoffen;
- Een werkmethode die aangeeft op welke wijze de traceerbaarheid van de afvalstoffen van bij de afvalstoffenproducent over het vervoer tot bij de vergunde verwerker wordt verzekerd, met daarin onder meer richtlijnen voor het invullen van een identificatieformulier, richtlijnen voor de verspreiding van het identificatieformulier, een beschrijving van de manier waarop de administratieve medewerkers worden opgeleid en waarop ingeschakelde vervoerders worden geïnstrueerd om de formulieren correct in te vullen;
- Een werkmethode die aangeeft op welke manier het afvalstoffenregister wordt bijgehouden, welke data dat register bevat en waar dat register ter inzage ligt;

- Een werkmethode die aangeeft op welke wijze wordt nagegaan dat de gekozen bestemming vergund of erkend is voor de aanvaarding van de aangeboden afvalstoffen;
- Een werkmethode die wettelijke bepalingen over de bestemmingsmogelijkheden en de verwerkingshiërarchie van de afvalstoffen omzet in richtlijnen voor de verantwoordelijke werknemers;
- Voor elk onderdeel van het kwaliteitsborgingssysteem een oplijsting van de verantwoordelijken.

Art. 6.1.1.6., §2, 5°lid geeft aan dat tijdens de keuring moet onderzocht worden of het KBS alle voorwaarden dekt, of het toereikend is om ervoor te zorgen dat alle wettelijke voorwaarden in de praktijk worden nageleefd en of in het in de praktijk wordt toegepast.

Betekent het hebben van een ISO-certificatie een tijdswinst?

Ja, op verschillende manieren:

- De IHM heeft reeds ervaring met een zeker kwaliteitsdenken.
- De gevraagde werkplannen kunnen mee ingepast worden in het bestaande managementsysteem, waardoor dubbel werk vermeden wordt.
- De controle op het KBS kan, indien met dezelfde keuringsinstelling gewerkt wordt als de ISO-keuring, in dezelfde periode geagendeerd worden als de jaarlijkse herkeuring i.k.v. ISO. In hoeverre dit ook een financieel voordeel oplevert voor de IHM is een concurrentiële en commerciële afweging.
- Ook de ‘erkenning van centra voor verwerking van afgedankte voertuigen’ is onderhevig aan audits. Mogelijks levert de combinatie van de audit en de keuring KBS een tijdswinst op.

Let wel:

- Over het KBS moet steeds apart gerapporteerd worden aan de OVAM via de digitale registratietool. Ook een ISO-gekeurd bedrijf moet gekeurd worden of het werkt volgens de vereisten gesteld door het KBS.
- Het is niet de bedoeling dat enkel de bedrijven gekeurd worden die reeds een ISO-certificatie bezitten. Het systeem is net ingevoerd om ook de kleinere spelers te professionaliseren!

Wat met zgz. “standaard”-KBS’en van bijvoorbeeld federaties?

Voor een aantal kleine spelers is het zelf uitwerken van een KBS een haast onmogelijke opgave. Federaties komen hierin tegemoet door het opstellen van zgz. standaard-KBS’en (enkel voor hun leden). Uiteraard blijft het VLAREMA de juridische basis, de OVAM heeft geen enkele van deze documenten ‘goedgekeurd’ om de regelgeving te vervangen! Een IHM die deze documenten als hulpmiddel gebruikt, zal dit steeds moeten aanvullen/aanpassen zodat in het KBS de situatie/werkmethodes van het eigen bedrijf nauwgezet omschreven wordt. Uiteraard dient tijdens de keuring ook hier nagegaan worden of het kwaliteitsborgingssysteem in de praktijk toegepast wordt en het niet enkel een map in de kast is.

We vragen de keuringsinstellingen omzichtig om te gaan met vragen om hulp bij het opstellen van deze standaarddocumenten en erover te waken dat hun onafhankelijkheid (zie artikel 2 van het MB) niet in het gedrang komt.

Specifieke regelgeving voor IHM's dierlijke bijproducten (DBP):

- De voorwaarden voor het transport staan omschreven in Verordeningen 142/2011 en 1069/2009.
- IHM's DBP categorie 1- en 2-materiaal (uitgezonderd deze die uitsluitend krenge van gezelschapsdieren ophalen), moeten een overeenkomst hebben met al hun producenten conform het MB KBS DBP artikel 1 tweede lid en artikel 3 tweede lid. Alsook met al hun vervoerders conform het MB KBS DBP artikel 1 derde lid en artikel 3 derde lid. Alsook met hun bestemmingen conform het MB KBS DBP artikel 1 vierde lid en artikel 3 vierde lid.
- Uitgezonderd voor kadavers (zowel van gezelschapshuisdieren als landbouwhuisdieren) moet steeds een Europees Handelsdocument worden gebruikt in plaats van een identificatieformulier, conform artikel 12 van het Besluit DPB. Voor kadavers moet een identificatieformulier gebruikt worden conform artikel 13 van het besluit DBP. Uitzonderingsbepalingen betreffende het gebruik van documenten zijn beschreven in artikels 14 en 15 van dit besluit. Opgelet: voor vervuilde DBP, bijvoorbeeld opgegraven en vervuild met grond, blijft ook een VLAREMA-identificatieformulier verplicht (het kan ook volstaan dat het Europees Handelsdocument wordt aangevuld met de gegevens verplicht in VLAREMA artikel 6.1.1.2., zoals EURAL-code en verwerkingscode).
- In het afvalstoffenregister moet de categorie DBP worden aangegeven in plaats van de EURAL-code, alsook de erkenningscode van de verwerker (indien van toepassing).

3 INHOUD VAN DE KEURINGEN

In dit deel worden werkvragen voor de keuringsinstellingen opgenomen die minstens moeten beantwoord worden tijdens de keuring en die moeten geduid worden in het keuringsverslag. De onderverdeling van dit hoofdstuk is afgestemd op de negen criteria die opgenomen zijn in art. 6.1.1.5. van het VLAREMA.

Er worden geen minimumeisen gesteld aan de hoeveelheid pagina's die het KBS moet bevatten, de nodige juridische bepalingen moeten op afdoende wijze opgenomen zijn, dat een bedrijfswerking als IHM conform de wetgeving gegarandeerd is.

Er worden wel minimumeisen vastgelegd voor de steekproeven die moeten aantonen dat het KBS ook in de praktijk wordt toegepast. De resultaten van deze steekproeven dienen eveneens in het keuringsverslag te worden opgenomen. Het aantal te controleren transporten is gelijk aan 1% per jaar van het aantal uitgevoerde gevaarlijke transporten gedurende de referentieperiode. De referentieperiode is ofwel sinds de vorige keuring ofwel (bij eerste keuring) sinds 1/6/2013 voor wie reeds 'erkend ophaler' was. Nieuwe IHM's moeten vanaf opstart beschikken over een KBS, de referentieperiode voor de eerste keuring is voor hen dan ook vanaf registratiedatum.

Het totaal aantal te keuren transporten is minimaal 10 (voor zover er 10 gevaarlijke transporten zijn doorgegaan) en maximaal 50.

Indien er geen gevaarlijke transporten zijn doorgegaan, doch de IHM wil per se haar registratie behouden voor EURAL-codes waarvoor KBS verplicht is, dan dient bij keuring nagegaan worden of bij een mogelijks gevaarlijk transport de conformiteit met de geldende regelgeving gegarandeerd is.

Het aantal te keuren transporten bedraagt maximaal 50 per exploitatiezetel (zie verder). Het is niet zo dat voor alle 9 punten een aparte steekproef moet uitgevoerd worden, maar het aantal te controleren transporten moet voor alle punten (indien van toepassing) afgecheckt worden.

Daar de registratie steeds gebeurt met de maatschappelijke zetel, en er bij het registreren geen informatie wordt opgevraagd over deze exploitatiezetels, is het cruciaal dat in het KBS duidelijk aangegeven staat op welke exploitatiezetels regelingen getroffen worden voor het vervoer van gevaarlijke afvalstoffen. De keuringen moeten enkel op deze exploitatiezetels betrekking hebben.

De keuring is gericht op het regelen van transporten. De activiteiten die verband houden met een vergunde verwerkingssite van een IHM worden omvat in een milieuvergunning, niet in het kwaliteitsborgingssysteem. Laden en lossen wordt wel aanzien als deel uitmakend van het vervoer. Bij de overgang van VLAREA (erkenning overbrenger) naar VLAREMA (registratie IHM), is de verplichte verzekering vervallen en vervangen door het KBS. Voorwaarde was dat laden en lossen mee onder het KBS zou vallen (er is, zeker als een CMR opgesteld is, altijd ook een gedeelde verantwoordelijkheid met afzender, vervoerder en bestemming, maar dus ook van de IHM als opdrachtgever). Het is ook juist tijdens het laden en lossen dat kan nagegaan worden of aan de algemene vervoersvoorwaarden volgens VLAREMA voldaan is (deugdelijke verpakking, niet lekken...).

De bestemming van een afvaltransport moet wel steeds een vergunde locatie zijn.

3.1 EEN WERKMETHODE DIE AANGEEFT OP WELKE WIJZE GETOETST WORDT OF DE GEACCEPTEERDE AFVALSTOFFEN STROKEN MET DE EIGEN REGISTRATIE ALS INZAMELAAR, AFVALSTOFFENHANDELAAR OF -MAKELAAR

Het volgende moet nagegaan/uitgevoerd worden:

- Is deze procedure schriftelijk vastgelegd? Volstaat deze procedure en is ze duidelijk genoeg? Is ze beschikbaar bij en gekend door de personen die de toetsing moeten doen?
- Steekproef: neem het afvalstoffenregister conform Art. 7.2.1.2. van het VLAREMA (desgevallend de Verordening DBP) ter hand van de periode waarop de keuring van toepassing is. Kies ad random per jaar 1 % (met in totaal een minimum van 10 en een maximum van 50 per exploitatiezetel) van de

transporten van gevaarlijk afval (desgevallend DBP) uit en check aan de hand van de registratie op het moment van het transport of de aanvaarde afvalstoffen effectief vielen onder de toenmalige registratie.

De IHM die het identificatieformulier ondertekent moet de gegevens waarmee hij geregistreerd is vermelden op het identificatieformulier (ondernemingsnummer of OVAM-nummer en bedrijfsgegevens zoals in registratie. Het gebruik van de handelsnaam is toegestaan indien dit geen verwarring scheidt, dus deze wordt best ook vermeld in de registratie van Kruispuntbank van Ondernemingen). Indien van toepassing kunnen ook de contactgegevens van de betreffende exploitatiezetel vermeld worden.

3.2 RICHTLIJNEN DIE AANGEVEN HOE DE AARD, SAMENSTELLING EN VERPAKKING VAN DE GEACCEPTEEERDE AFVALSTOFFEN WORDEN BEOORDEELD EN BIJGESTUURD INDIEN NODIG

Het volgende moet nagegaan/uitgevoerd worden:

- Is deze procedure schriftelijk vastgelegd? Volstaat deze procedure en is ze duidelijk genoeg? Is ze beschikbaar bij en gekend door de personen die de beoordeling en de bijsturing moeten doen? Houdt men een register bij van verpakkingscalamiteiten of van geweigerde ladingen? Een register van geweigerde ladingen is enkel verplicht voor vergunde verwerkers! Een register van verpakkingscalamiteiten getuigt van goed huisvaderschap, maar is niet wettelijk verplicht. Wel dient men bij calamiteiten onmiddellijk adequate maatregelen te nemen en dienen de nodige voorzieningen in geval van calamiteiten te worden voorzien (artikel 6.1.1.1 van VLAREMA), of de nodige instructies hiervoor aan de vervoerder worden doorgegeven.
Hoe garandeert het bedrijf de conformiteit van de voertuigen, de geldigheid van de UN-gekeurde verpakkingen, de ADR-getuigschriften van de chauffeurs, de correcte overdracht van de informatie binnen het bedrijf (van de commerciële dienst, via de planning, tot bij de chauffeurs en het personeel van de verwerkingsinstallatie). Vermeldt de procedure hoe regelmatig deze check gebeurt? (de discussie of een transport al dan niet onder uitzonderingsbepalingen ADR valt, is niet het doel van de keuring).
- Worden de afvalstoffen deugdelijk verpakt en leeft men eventuele andere verpakkingsvoorschriften na (bv. specifieke vereisten voor AEEA of medisch afval cf. het VLAREMA). Worden de gevaarlijke afvalstoffen op de juiste manier voorzien van een etiket? (Alle gevaarlijke afvalstoffen moeten voorzien worden van juiste etikettering, niet enkel de ADR-transporten, zie ook artikel 30 en 31 van het Materialendecreet).
Opmerking: voor puur administratieve zetels is dit moeilijk te controleren, wel kunnen betrokken vervoerders bevestigd worden of ze voldoende richtlijnen gekregen hebben van de IHM. De IHM is verantwoordelijk voor de slordigheden van zijn vervoerders, dus moet de documenten ingevuld door zijn vervoerders ook nakijken en remediëren waar nodig.

- IHM dierlijke bijproducten: wordt voldaan aan de voorwaarden van Verordeningen 142/2011 en 1069/2009, zoals afgedekt en lekvrij transport, documentering, reiniging en ontsmetting van voertuigen en recipiënten, opschriften van voertuigen of recipiënten tijdens het transport ...

3.3 EEN WERKMETHODE DIE AANGEEFT OP WELKE WIJZE VERZEKERD WORDT DAT DE AFVALSTOFFENPRODUCENTEN DE NODIGE INLICHTINGEN KRIJGEN OVER DE AFVALSTOFFEN DIE ZIJ VERPLICHT GESCHEIDEN MOETEN AANBIEDEN

Het volgende moet nagegaan/uitgevoerd worden:

- Is deze procedure schriftelijk vastgelegd? Volstaat deze procedure en is ze duidelijk genoeg? Is ze beschikbaar bij en gekend door de personen die de contacten verzorgen met de afvalstoffenproducenten (vervoerders, vertegenwoordigers, ...). Het KBS moet omschrijven hoe hij zijn klanten inlicht. Bijvoorbeeld via mondelinge instructies kan, maar in het KBS moet dan wel omschreven staan welke instructies dit zijn.

Opmerking: ENKEL IHM's die gemengd bedrijfsafval (=restafval) inzamelen moeten met hun producenten contracten afsluiten aangaande de afvalstoffen die selectief moeten aangeboden worden. De inhoud van deze contracten valt echter buiten de scope van het KBS omdat ze voor het grootste deel betrekking heeft op niet-gevaarlijke afvalstoffen. Wie enkel selectieve fracties inzamelt moet GEEN contract afsluiten conform artikel 6.1.1.4 van VLAREMA.

IHM's DBP (uitgezonderd krenten gezelschapsdieren): heeft de IHM een overeenkomst met al de producenten conform het MB KBS DBP artikel 1 tweede lid en artikel 3 tweede lid?

3.4 EEN WERKMETHODE DIE WEERGEEFT HOE EEN GESCHIKTE VERVOERDER GECONTACTEERD WORDT NAARGELANG DE AARD VAN DE AFVALSTOFFEN EN DE WIJZE VAN AANBIEDING VAN DE AFVALSTOFFEN

Het volgende moet nagegaan/uitgevoerd worden:

- Het bedrijf moet op regelmatige basis nagaan of hun vervoerders nog geregistreerd zijn. Is deze procedure schriftelijk vastgelegd? Volstaat deze procedure en is ze duidelijk genoeg? Is ze beschikbaar bij en gekend door de personen die de vervoerders contacteren/aanduiden? Hoe worden chauffeurs geïnformeerd over de vereisten?

Opmerking: om als keuringsinstelling na te gaan of deze registratiegegevens kloppen kan het register van vervoerders bij de OVAM een hulpmiddel zijn, indien het gaat om Vlaamse vervoerders. Het volstaat voor een vervoerder echter ook dat hij geregistreerd is in Brussel, Wallonië of een lidstaat van de EU. Het OVAM-register alleen volstaat dus niet om uitsluitel te geven. Het is wel de IHM die moet kunnen aantonen dat hij nagegaan heeft of de vervoerder wel degelijk geregistreerd is.

- Steekproef 1: neem het afvalstoffenregister conform art. 7.2.1.2. van het VLAREMA ter hand van de periode waarop de keuring van toepassing is. Kies ad random per jaar 1 % van de transporten van gevaarlijk afval uit (met in totaal een minimum van 10 en een maximum van 50 transporten per exploitatiezetel). Check of de vervoerders geregistreerd waren bij OVAM en indien van toepassing in Wallonië, Brussel of een andere EU-lidstaat.
- Steekproef 2: indien gewerkt wordt met vervoerders in onderaanneming, neem contact op met twee vervoerders en vraag na op welke wijze zij adequaat op de hoogte zijn gebracht van de werkmethode door de inzamelaar, afvalstoffenhandelaar of -makelaar. Tenzij de IHM kan aantonen dat hij zijn vervoerders wel degelijk voldoende instructies gegeven heeft, schriftelijk of mondeling. Een “plakkaat” bij de IHM ophangen volstaat bijvoorbeeld niet als de vervoerder er nooit een voet binnen zet.
- IHM’s DBP (uitgezonderd krenge gezelschapsdieren): heeft de IHM een overeenkomst met al de vervoerders conform het MB KBS DBP artikel 1 derde lid en artikel 3 derde lid?

3.5 EEN WERKMETHODE DIE AANGEEFT OP WELKE WIJZE DE TRACEERBAARHEID VAN DE AFVALSTOFFEN VAN BIJ DE AFVALSTOFFENPRODUCENT OVER HET VERVOER TOT BIJ DE VERGUNDE VERWERKER WORDT VERZEKERD, MET DAARIN ONDER MEER RICHTLIJNEN VOOR HET INVULLEN VAN EEN IDENTIFICATIEFORMULIER, RICHTLIJNEN VOOR DE VERSPREIDING VAN HET IDENTIFICATIEFORMULIER, EEN BESCHRIJVING VAN DE MANIER WAAROP DE ADMINISTRATIEVE MEDEWERKERS WORDEN OPGELEID EN WAAROP INGESCHAKELDE VERVOERDERS WORDEN GEÏNSTRUEERD OM DE FORMULIEREN CORRECT IN TE VULLEN

Het volgende moet nagegaan/uitgevoerd worden:

- Is er een procedure schriftelijk vastgelegd die garandeert dat afvalstoffen traceerbaar zijn (op elk niveau van de keten moet men de oorsprong en bestemming van een gevaarlijke afvalstof kunnen weergeven). Zijn er ook richtlijnen in de procedure opgenomen voor het invullen en het verspreiden van het identificatieformulier (DBP: Europees Handelsdocument waar nodig). Zijn de richtlijnen conform het VLAREMA artikel 6.1.1.2.§1 (of het Besluit DBP) en zijn de medewerkers hiervoor opgeleid? Bestaan er correcte instructies voor de vervoerders?

Indien het vervoer gespreid werd over verschillende data: indien het voertuig langs de openbare weg geparkeerd werd volstaat het dat de tweede datum aangevuld wordt op het identificatieformulier. Wordt echter overnacht op een vergunde site, dan moet een nieuw identificatieformulier opgesteld worden als het transport opnieuw aanvangt. Op het eerste formulier wordt dan aangeduid op welke site de voorlopige opslag gebeurde.

- Bestaat er een procedure voor het afleveren van de afgiftebewijzen conform art. 25, §2 van het materialendecreet voor die gevallen waar geen identificatieformulier nodig is conform artikel 6.1.1.2, §1 van het VLAREMA. Ga na of deze procedure ervoor zorgt dat de gegevens uit art 25 §3 van het materialendecreet vermeldt worden (niet van toepassing op DBP).
- Specifiek voor DBP: is het Europees Handelsdocument conform de Verordening DBP of het identificatieformulier conform het Besluit DBP aanwezig wanneer vereist? Indien het gaat om vervuilde kadavers, zijn dan de voor VLAREMA verplichte gegevens hierop aangevuld? (EURAL-code, R/D-code).
- Steekproef: neem het afvalstoffenregister en neem ad random en per te controleren jaar 1 % van de transporten van gevaarlijke afvalstoffen (desgevallend DBP) uit het register (met in totaal een minimum van 10 en een maximum van 50 per exploitatiezetel) en check of voor deze afvalstoffen de gegevens conform art. 7.2.1.2. van het VLAREMA (desgevallend de Verordening DBP) zijn vermeld. Neem voor deze transporten ook het originele identificatieformulier en controleer of dit de nodige gegevens bevat en volgens de richtlijnen werd ingevuld. Indien er geen identificatieformulier aanwezig is wordt nagekeken of dit transport onder uitzonderingsbepalingen van artikel 6.1.1.2 §1 van het VLAREMA valt. Indien de gewichten op de identificatieformulieren niet overeen komen met het register, moet dit verklaard worden (vb. eerste was inschatting). Elk identificatieformulier moet een uniek volgnummer hebben. Op het identificatieformulier moeten minstens de gegevens voorkomen waarmee de IHM geregistreerd is (ondernemingsnummer of OVAM-nummer en adres maatschappelijke zetel).

Voortdurende tekortkomingen aan de identificatieformulieren waardoor de traceerbaarheid niet gegarandeerd is zijn voor de OVAM een breekpunt. Op de website van de OVAM is een duidelijk voorbeeld beschikbaar waarop alle verplichte gegevens aangegeven staan.

In gevallen waar er twijfel mogelijk is of een identificatieformulier vereist is (vb. tweedehands voor check op herbruikbaarheid, autowrakken): aanraden aan de IHM om steeds uit te gaan van worst case scenario: het is afval tot het tegendeel bewezen is.

Opmerking: in principe is een 1:1 tracering van wat binnen komt en buiten gaat bij een verwerker onmogelijk. Maar het is niet de bedoeling dat afvalstoffen waar geen enkele behandeling of overslag op gebeurt, met andere EURAL-code buitengaan dan ze binnen komen. Ook al zit de controle hierop niet in de scope, mag dit wel gemeld worden aan de OVAM indien dit vastgesteld wordt.

Opmerking: identificatieformulier moet worden ondertekend door 1) diegene die het transport regelt (dus ofwel de producent als hij zelf de regelingen treft ofwel de IHM), 2) door de bestemming. Indien een IHM het

transport regelt, moet de producent dus niet ondertekenen (ten minste niet voor VLAREMA, uiteraard kan dit commercieel wel relevant zijn). Opmerking: voor ADR-wetgeving is ondertekening door de producent wel steeds verplicht.

Opmerking: het is voor IHM's niet verplicht dat de identificatieformulieren digitaal beschikbaar zijn, wel het afvalstoffenregister zelf. Ook de originele identificatieformulieren moeten 5 jaar bewaard worden, enkel een digitale scan bijhouden volstaat niet.

3.6 EEN WERKMETHODE DIE AANGEEFT OP WELKE MANIER HET AFVALSTOFFENREGISTER WORDT BIJGEHOUDEN, WELKE DATA DAT REGISTER BEVAT EN WAAR DAT REGISTER TER INZAGE LIGT

Het volgende moet nagegaan/uitgevoerd worden:

- Is er een schriftelijke procedure beschikbaar die aangeeft hoe het afvalstoffenregister moet worden bijgehouden. Is deze procedure conform het VLAREMA? Consequent ontbrekende gegevens (adresgegevens producent, R/D code), zijn breekpunten die moeten opgelost worden. Artikel 7.2.1. van VLAREMA verduidelijkt wie welke gegevens precies moet bijhouden. Het KBS moet de verplichte bewaartermijn van 5 jaar vermelden.
- Specifiek voor DBP: is het register ook conform het de Verordening en het besluit DBP (bvb. categorie DBP i.p.v. EURAL-code, erkenningsnummer verwerker DBP...).
- Steekproef: check het afvalstoffenregister. Is het effectief correct en tijdig ingevuld en beschikbaar op de plaats zoals aangegeven staat in de procedure?

Het afvalstoffenregister conform artikel 7.2.1.2. van VLAREMA voor IHM's moet volledig gedigitaliseerd zijn, op een dusdanige manier dat er op een makkelijke manier gegevensreeksen uit te halen zijn (momenteel nog aandachtspunt, belangrijkste is of traceerbaarheid gegarandeerd is). In het IHM-register moeten alle transporten opgenomen zijn waarvoor de gekeurde opgetreden is als IHM. Transporten waarvoor enkel opgetreden werd als vervoerder, dus in opdracht van derden (producent, IHM of kennisgever) werd gereden, moeten niet in het register. Lokale besturen houden een register bij conform artikel 7.2.1.3. van het VLAREMA. Indien de te keuren IHM ook verwerker is, moet hij ook een register bijhouden conform VLAREMA 7.2.1.4. en als producent van de afvalstoffen die hij afvoert (conform VLAREMA artikel 7.2.1.1.).

Opmerking: de keuring richt zich op de gevaarlijke afvalstoffen, maar het moet duidelijk zijn voor de IHM dat de verplichting tot bijhouden van een (digitaal) register geldt voor ALLE afvalstoffen die hij inzamelt, verhandelt of makelt, dus ook de niet-gevaarlijke.

3.7 EEN WERKMETHODE DIE AANGEEFT OP WELKE WIJZE WORDT NAGEGAAN DAT DE GEKOZEN BESTEMMELING VERGUND, GEREGISTREERD OF ERKEND IS VOOR DE AANVAARDING VAN DE AANGEBODEN AFVALSTOFFEN

Het volgende moet nagegaan/uitgevoerd worden:

- Is er een schriftelijke procedure beschikbaar? Garandeert die, in de mate van het mogelijke, dat de bestemming effectief vergund is voor het accepteren, opslaan of verwerken van het afval? Heeft de bestemming de nodige registraties en erkenningen (is bv. van toepassing op verwerking van afgedankte voertuigen).
Een loutere print van de webpagina van een bestemming volstaat niet. De IHM kan bij het bedrijf een kopie van de milieuvergunning opvragen bij de eerste levering, of de toestand nagaan bij de vergunningverlenende overheid.
- Specifiek voor DBP: heeft de IHM categorie 1- of 2-materiaal (uitgezonderd krenge van gezelschapsdieren) een overeenkomst met zijn verwerkers conform het MB KBS DBP artikel 1 vierde lid en artikel 3 vierde lid.

3.8 EEN WERKMETHODE DIE WETTELIJKE BEPALINGEN OVER DE BESTEMMINGSMOGELIJKHEDEN EN DE VERWERKINGSHIËRARCHIE VAN DE AFVALSTOFFEN OMZET IN RICHTLIJNEN VOOR DE VERANTWOORDELIJKE WERKNEMERS

Het volgende moet nagegaan/uitgevoerd worden:

- Is er een gedocumenteerde procedure beschikbaar? Is de procedure conform de wetgeving? Is er een overzicht van de verantwoordelijke werknemers.

Dit is te interpreteren op afvalstroomniveau, niet per transport. Het bedrijf kan bijvoorbeeld een tabel maken met welke afvalstromen hij te maken krijgt, met de toegestane verwerkingsmogelijkheden in volgorde van voorkeur t.o.v. de afvalstoffenhiërarchie. Per verwerkingsmogelijkheid gevolgd door de gekozen verwerker. Zo garandeert de IHM dat elke stroom naar de meest hoogwaardige verwerking gaat. De meeste tekortkomingen zullen eerder als aandachtspunt/suggestie beoordeeld kunnen worden.

- Steekproef: check bij een van de verantwoordelijke werknemers of deze de procedure kent en in de praktijk toepast.

3.9 VOOR ELK ONDERDEEL VAN HET KWALITEITSBORGINGSSYSTEEM EEN OPLIJSTING VAN DE VERANTWOORDELIJKEN

Het volgende moet nagegaan/uitgevoerd worden:

- Is een volledige en up-to-date lijst beschikbaar van verantwoordelijken per onderdeel van het kwaliteitsborgingssysteem beschikbaar?
- Steekproef: check bij een van de verantwoordelijken hoe hij zijn rol opneemt.

4 RAPPORTERING

Nadat de nodige afspraken bekrachtigd zijn tussen de IHM en de keuringsinstellingen, moet de IHM de gekozen keuringsinstelling aanduiden in de OVAM-registratietoepassing op <https://services.ovam.be/registratie/>. Indien de registratie van de IHM ondertussen vervallen is, dient hij deze eerst te verlengen. Nadat de keuringsinstelling aangeduid werd kan de betreffende de effectieve keuringsdatum aanvullen.

De keuringsinstelling rapporteert binnen de twee maanden na de effectieve keuringsdatum in de OVAM-registratietool <https://services.ovam.be/registratie/>. Volgende velden moeten worden ingevuld:

- Betreffende de 9 punten opgelijst in artikel 6.1.1.5. geeft de KI een beoordeling: positief, aandachtspunt of breekpunt.
- Daarnaast is er een opmerkingsveld waar best in een oogopslag wordt weergegeven wat de huidige situatie is, alsook de mogelijkheid bestanden op te laden. Voor elke keuring vragen wij een keuringsverslag op te laden, liefst onder de vorm van één Pdf-bestand. We vragen dat hierin steeds vastgestelde tekortkomingen worden vermeld, ook al werden ze geredieerd. Actieplannen en andere stappen die de IHM onderneemt of afspraken met de keuringsinstelling aangaande het oplossen van vastgestelde tekortkomingen worden steeds vermeld, zeker in geval van aandachtspunten en breekpunten. Algemeen moet ook voor ogen gehouden worden dat vastgestelde aandachtspunten en breekpunten opnieuw moeten bekeken worden bij een volgende keuring, al dan niet uitgevoerd door dezelfde keuringsinstelling. Ook voor de OVAM moet het verslag een helder beeld van de bedrijfsvoering vormen. Tracht in de verslaggeving ook steeds juridisch de juiste terminologie te gebruiken: geregistreerd vervoerder/IHM (dus niet langer “erkend”), vergunde verwerker, erkend centrum voor depollutie ...
- Uiteindelijk geeft de keuringsinstelling een globaal positieve of negatieve eindbeoordeling. Eens deze beoordeling gegeven is de keuring in de registratietool afgesloten. Gelieve na te gaan of alle op te laden documenten wel degelijk toegevoegd zijn alvorens het eindoordeel te geven.

Op basis van de rapportering beslist de OVAM bij een negatief keuringsresultaat welke verdere stappen eventueel vereist zijn. Indien een procedure wordt opgestart, verstuurt de OVAM een 'voornemen tot schorsing', wat de IHM toelaat eventuele verweermiddelen aan te brengen. Een eventuele beslissing tot effectieve schorsing van de registratie komt toe aan de OVAM. Uiteraard kan de keuringsinstelling betrokken worden bij het remediëringsverloop, eventueel door een vervroegde datum van herkeuring.

Bedoeling van het invoeren van het kwaliteitsborgingssysteem is om een zoveel mogelijk zelfregulerend systeem te hebben, zodat een deel van de administratieve beslomeringen, die het omslachtige erkenningsstelsel van VLAREA inhield, te laten wegvallen.

Bij een volgende keuring moet ook steeds worden nagegaan of de tekortkomingen die er waren voor de eerste keuring wel degelijk sindsdien niet meer teruggekomen zijn. Zo wordt vermeden dat een IHM steeds vlak voor een keuring eventjes de regels volgt, om vervolgens een aantal jaar de zaken weer te laten slabakken. Vaststellen van dezelfde tekortkomingen bij een volgende keuring moet in toenemende mate strenger beoordeeld worden.

Het bedrijf krijgt van de OVAM geen certificaat bij een positieve keuring. Enkel of het bedrijf nog geregistreerd is, dan wel geschorst, is door de OVAM publiek gestelde informatie.

5 CONTACTGEGEVENS

Vragen aangaande het kwaliteitsborgingssysteem: Jacob Mennes, 015 284 146, jacob.mennes@ovam.be; Bart Thibau, 015 284 330, bart.thibau@ovam.be

Vragen aangaande het gebruik van de registratietool: team Dossierbeheer, 015 284 381, transport@ovam.be

Vragen aangaande de regelgeving voor lokale besturen: Ilse Verhulst, 015 284 144, ilse.verhulst@ovam.be

Vragen aangaande de regelgeving en KBS Dierlijke Bijproducten: Lynn Biermans, 015 284 328, lynn.biermans@ovam.be